

Слов'янські народи. Дана й Лада. *За Ольгою Бондарук.*

Мета: продовжувати знайомити учнів з минулим слов'янських народів; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Сьогодні
27.09.2023

Повідомлення теми уроку.

**Сьогодні на уроці ми продовжуємо
знайомитися з міфами
слов'янських народів.**

**Продовжимо знайомство з
жанрами – міфи, легенди.**

Сьогодні
27.09.2023

Прочитайте слова, правильно ставте наголос.
Назвіть орфограми, які є в словах. Знайдіть дієслова, іменники.

сяючий
сма́рагдів
врані́шня
пові́р'я
рося́ними
найбі́льших
слов'я́нських

галу́зки
змалюва́ла
неабі́якою
нетерп'я́че
стрепене́ться
забу́яє
вті́лення

ДАНА Й ЛАДА

Окрім богів-чоловіків, у слов'янській міфології, як і в інших світових міфологіях, були богині-жінки.

Особливо прекрасною була в уяві прадавніх слов'ян вічно юна і чарівна **Дана**, богиня води, — Діванна, Дівонія чи Діва, так її ще називали. Дану вважали дружиною Сонця, тобто Дажбога. Це жінка-річка, жінка-вода.

Образ Дани не такий сяючий, як образ її чоловіка Дажбога. В ньому менше золота — більше срібла, більше блиску смарагдів і перлів. Ті перли в уборі Дани — то вранішня роса, дорожка за коштовні камені. Можливо, саме тому деякі слов'янські народи називали Дану богинею Зорею.

Існує повір'я, що Зоря жде додому милого й вистелює йому стежку дорогими

килимами, мостить мости, садить виноградні сади, засіває поля дорогими перлами. І коли нарешті сходить сонце — сам Дажбог приходить до дружини, — увесь світ укривається перлами роси; сади і ліси стоять обсіпані дрібними росяними краплями. Од живучої тієї роси ростуть і розцвітають сади та наливається солодким соком виноград. Вогонь і вода продовжують саме життя.

Деякі вчені кажуть, що від імені Дани походять назви найбільших слов'янських річок: *Дон, Дніпро, Дністер, Двіна, Дунай.*

А в народних піснях, як згадка про особливу пошану до богині, залишився, на перший погляд, не зрозумілий сьогодні приспів: *ой, дана, ой, дана, дана!*

Ще однією великою богинею слов'ян, яку дуже поважали й любили в народі, була богиня весни *Лада.*

Люди уявляли її молодою дівчиною або дівою з дитятком. Часто її зображали з колосом і квітами або з виноградом чи яблуком.

Свято Лади наставало тоді, коли починав танути сніг.

Східні слов'яни кажуть, що богиня Лада тримає на руках дитину й пучечок червоної калини, а не гілочки винограду, як вважають інші слов'янські народи.

Багата народна фантазія змалювала

красунею. Її прихід — це завжди свято й радість. Люди так люблять сонце й тепло, що особливо нетерпляче очікують приходу богині весни Лади. Вона пробудить природу — земля стрепенеться від сну, зазеленіють поля, сади, і життя забує з новою силою.

Богиня весни в народних переказах — це ще й втілення Любові. Тож не випадково своїх коханих наші предки називали ладами.

- ❖ Що ви дізналися про богинь-жінок слов'янської міфології? Які ще імена мала богиня Дана?
- ❖ Назви яких річок походять від імені богині Дани? Де вони протікають?
- ❖ Чому свято богині Лади було для наших предків особливо радісним? Із чим це пов'язано?

Сьогодні
27.09.2023

Доповни таблицю: запиши слова, що характеризують головних персонажів міфу. Підготуй їх порівняльну характеристику.

Дана	Лада
Богиня, дружина	Богиня, діва
вода, річка	весна, квіти
Сонце, Дажбог	дитина, колос
роса, перли	виноград, яблука
Дон, Дніпро, Дністер,	червона калина,
Двіна, Дунай,	свято, радість, любов

Сьогодні
27.09.2023

Поміркуйте разом. Обговоріть.

Уяви, що герої
слов'янських міфів
потрапили в наш час.
Пофантазуй і створи
сценарій мультфільму
«Пригоди Лади й Дани
в часи інтернету».

Сьогодні
27.09.2023

Вправа «Зberi прислів'я».

Не треба й клад, якщо у сім'ї лад.

Сьогодні
27.09.2023

Пояснення домашнього завдання.

Підручник с. 23-24.
Прочитати твір.
Пофантазуй і створи
сценарій мультфільму
«Пригоди Лади й Дани в
часи інтернету».

